

សម្រាប់ទ្រព្យសាសនា

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណ ហុក-សាវណ្ណ
ប្រោមប្រធានបទ ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាមាននិយាយអំពីព្រះអរហន្តខ្លះ
មានប្រវត្តិអាចហោះហើរដើរលើអាកាសបាន តើជាការពិតមែនឬទេ ?

www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី២ កក្កដា ២០១២

ប្រវត្តិអស្ចារ្យដែលនិយាយក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាថា មានព្រះអរហន្តអង្គខ្លះមានប្រវត្តិអាចសំដែងអាការៈផ្សេងៗ ហៅថាអភិញ្ញា ឬវិជ្ជា ដូចជាព្រះនាមរបស់ព្រះពុទ្ធមួយបទថា វិជ្ជាចរណសម្បន្តោ ដែលប្រែថា ព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា៣ វិជ្ជា៨ និងចរណៈ១៥ ។ វិជ្ជា៣របស់ព្រះពុទ្ធគឺ បុព្វេនិវាសនុស្សតិញ្ញាណ ព្រះអង្គរព្យាបាលជាតិបាន តាំងពី១៦តិរហូតអស់ដង្ហើយជាតិ គឺមនុស្សសត្វតែងវិលកើត វិលស្លាប់រាប់ជាតិមិនអស់ ។ ចុតបុប្ផាញាណ ដឹងចុតនិងបដិសន្ធិនៃមនុស្សសត្វ គឺដឹងបុព្វហេតុដែលនាំឲ្យកើត គឺបណ្តាលមកពីកម្មរបស់ខ្លួន ។ អាសវក្ខយញ្ញាណ បញ្ញាឃើញអរិយសច្ច៤ ដែលធ្វើឲ្យកិលេសនៃព្រះអង្គអស់ទៅបាន ។ ថែមវិជ្ជា៥ទៀតទៅជា៨គឺមនោមយិទ្ធិវិជ្ជា ប្រែថាវិជ្ជាអាចធ្វើប្រវត្តិអាចផ្លូវចិត្ត គឺវិជ្ជាអាចនិមិត្តចិត្តខាងក្នុង ឲ្យទៅជារូបកាយផ្សេងចេញពីកាយនេះមកប្រាកដ ដូចជាទាញហូតបណ្តាលស្មៅយាប្តុងចេញពីដើម ។ ឥទ្ធិវិជ្ជា ប្រែថាវិជ្ជានេះសំដែងប្រវត្តិបាន គឺវិជ្ជាអាចប្លែង ឬអធិដ្ឋានមនុស្សម្នាក់

ឲ្យទៅជាច្រើននាក់បាន ឬច្រើននាក់ឲ្យទៅជាម្នាក់ ឬធ្វើរបស់នេះឲ្យទៅជារបស់នោះ ។ ទិព្វសោតិវិជ្ជា គឺវិជ្ជាអាចស្តាប់សូរសម្លេងមនុស្សនិងទេវតា ដែលត្រចៀកធម្មតាមិនអាចស្តាប់បាន ។ ទិព្វចក្ខុ ភ្នែកទិព្វ គឺឃើញរបស់ ឬមនុស្ស សត្វ ទេវតា ដែលមើលមិនឃើញដោយភ្នែកធម្មតា ។ ចេតោបរិយវិជ្ជា គឺវិជ្ជាអាចដឹងចិត្តរបស់មនុស្សសត្វបាន ។ វិបស្សនាវិជ្ជា គឺបញ្ញាពិចារណាឃើញជាក់ច្បាស់នូវរូបធម៌និងនាមធម៌ គឺខន្ត៤ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយលក្ខណៈ៣យ៉ាង គឺអនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា ។

វិជ្ជាដែលអាចកើតជាអភិញ្ញា ឬជាប្រវត្តិបាននេះ លុះត្រាតែអប់រំឲ្យបានចិត្តជាដំបូង ជាមហត្តចិត្ត គឺជាបុគ្គលច្រើន និងអរូបាវចរចិត្ត ផ្នែកបានឈានជាត្រឡប់ចិត្ត ខ្ពស់ជាងកាមាវចរចិត្ត គឺរម្ងាប់នូវនិវរណៈទាំង៥ មានកាមច្នន្ទៈជាដើម ហើយទើបបង្ហោនទៅដើម្បីអភិញ្ញា គឺសំដែងប្រវត្តិបានដោយមានអរូបាចិត្តជាមូលដ្ឋាន ។ ដូច្នេះប្រវត្តិមិនងាយធ្វើឲ្យកើតឡើងណាស់ ។ ព្រះអរហន្តដែលជាសុក្កវិបស្សកៈ លោកចំរើនវិបស្សនាបានសំរេចមគ្គផលនិព្វាន ពុំដើរតាមឈាននេះទេ ដូច្នេះលោកពុំអាចធ្វើអភិញ្ញា ឬប្រវត្តិនេះឲ្យកើតឡើងឡើយ ។ ដើម្បីមានអភិញ្ញាឬប្រវត្តិនេះ ត្រូវអប់រំចិត្តឲ្យបានតាំងពីឈានទី១ដល់ឈានទី៥ ហើយបង្ហោនទៅដើម្បីប្រវត្តិនេះ ដោយផ្សំគ្នានិងឧបនិស្ស័យមានមកពីមុនផង ។ ក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គបានពោលថា បើត្រូវការបំបាំងខ្លួន ដើរចេញតាមជញ្ជាំង ឬទីមានបិទបាំង ត្រូវចូលអាកាសកសិណ អធិដ្ឋាន របស់បិទបាំងទាំងនោះជាអាកាស របស់ទាំងនោះក៏ក្លាយជាអាកាស អាចចេញចូលបានដោយងាយ ក៏អធិដ្ឋានដីឲ្យទៅជាទឹក ។ បើត្រូវការដើរលើទឹក ឲ្យចូលបរិកសិណ ដោយអធិដ្ឋានទឹកឲ្យទៅជាដី អាចដើរឆ្លងស្ទឹងបាន គេមើលហាក់ដូចជាដើរលើទឹក ។ បើចង់ធ្វើដំណើរឲ្យបានលឿន ហាក់ដូចជាហោះហើរដើរលើអាកាស ឲ្យចូលអាកាសកសិណ ដោយអធិដ្ឋានដីឲ្យទៅជាអាកាស ។ ប្រវត្តិទាំងនេះពុំមែនជាផ្លូវត្រាស់ដឹងដើម្បីដោះទុក្ខឡើយ ព្រះពុទ្ធនិងព្រះអរហន្តខ្លះមានប្រវត្តិទាំងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការផ្សាយព្រះពុទ្ធសាសនា ដើម្បីដាក់មានៈដល់អ្នកខ្លះដែលមានប្រវត្តិទាំងនេះមិនព្រមស្តាប់ធម៌ ដោយឃើញប្រវត្តិរបស់ខ្លួនអន់ជាង ទើបព្រមស្តាប់ធម៌ ។ ប្រវត្តិនេះកើតឡើងដោយបុប្ផាវចរចិត្តសង្កត់នូវនិវរណធម៌ មានកាមច្នន្ទ និងព្យាបាទៈជាដើម បើប្រើផ្លូវចិត្តខុស អភិញ្ញា ឬប្រវត្តិ នេះនឹងត្រូវវិនាស ព្រោះវិនាសអរូបណាឈានមុន ដូចភិក្ខុទេវទត្ត ប្រវត្តិវិនាសដោយប្រទូស្សរាយចំពោះព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ។ ព្រះមោគ្គល្លាននិងព្រះមាល័យត្រូវ ដែលបានទៅស្ថានសួគ៌និងស្ថាននរក ក៏ប្រើប្រវត្តិទាំងនេះដែរ ។

ដូចបានពោលមកហើយ ប្រវត្តិទាំងនេះពិតជាមាន ដែលមានចែងក្នុងគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនិងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គ ហើយប្រវត្តិទាំងនេះ ព្រះមានដោយផ្ទាល់ខ្លួនព្រះអង្គដូចវិជ្ជា៨ប្រការ ។ ហេតុដែលមនុស្សបច្ចុប្បន្ននេះមិនឃើញមានអ្នកណាកើតមាន ទំនងជាការប្រតិបត្តិពុំបានមត់ចត់ ទាក់ទងនឹងឧបនិស្ស័យពីមុនពុំមានគ្រប់គ្រាន់ផង ។ ឈានចិត្តនេះ ជាចិត្តដ៏ខ្ពស់ជាងកាមាវចរចិត្ត ព្រះពុទ្ធមិនបានគិតជាអចិន្តេយ្យផង ។ ដើម្បីឲ្យដឹងការពិត សូមអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវកុំបដិសេធ សូមសាកល្បងអនុវត្តពិសោធន៍មើល ព្រោះអាថ៌កំបាំងក្នុងលោកនៅមានច្រើនណាស់ ។^{១១៣}

* * *